

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **D. P.** zastoupený JUDr. Beátou Kolcunovou, advokátkou se sídlem Václavské náměstí 807/64, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2025, č. j. OAM-6718-13/PP-2025, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) P. P. V.** a **II) nezletilý L. P.**, zastoupený matkou P. P. V. jako zákonnou zástupkyní, oba zastoupeni JUDr. Beátou Kolcunovou, advokátkou se sídlem Václavské náměstí 807/64, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce a osob zúčastněných na řízení I) a II) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 1. 2026, č. j. 55 A 11/2025-67, o návrhu žalobce a osob zúčastněných na řízení na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši **1 000 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení I) **je povinna** zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši **1 000 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení II) **je povinna** zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku ve výši **1 000 Kč** do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítl žádost žalobce (dále jen „stěžovatele“), občana Ukrajiny, o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Zároveň mu podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců stanovil lhůtu k vycestování z území České republiky 35 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Proti uvedenému rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, kterou Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“)

rozsudkem zamítl. Stěžovatel a osoby zúčastněné na řízení, kterými jsou jeho manželka a syn (dále všichni též „stěžovatelé“), napadli tento rozsudek kasační stížností.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[2] S kasační stížností podali stěžovatelé návrh, aby jí byl podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) přiznán odkladný účinek. Odůvodnili jej hrozcí nenahraditelnou újmu, která by stěžovatelům vznikla v případě, že by následkem rozhodnutí žalovaného musel stěžovatel vycestovat z území členských států Evropské unie ve velmi krátké lhůtě 35 dnů. Pokud by tak neučinil, vystavil by se riziku správního vyhoštění. V každém případě by bylo nepřiměřeně zasaženo do práva stěžovatelů na respektování soukromého a rodinného života zaručeného v čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť by se zpřetrhaly rodinné i sociální vazby stěžovatele. Ten zároveň nemá jinou možnost, jak nadále oprávněně setrvat na území České republiky. V okamžiku, kdy se ocitne na území Ukrajiny, bude odveden do armády a vycestování za účelem návštěvy rodiny mu bude znemožněno zcela. Navíc nebude moci v řízení o kasační stížnosti osobně hájit svá procesní práva. Přesídlení celé rodiny na Ukrajinu je s ohledem na tamní válečný stav nepředstavitelné, a to i s ohledem na původ a české státní občanství manželky a syna stěžovatele a jejich zdejší zázemí. Manželka zde také studuje.

[3] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal, neboť nejsou splněny zákonné podmínky pro jeho přiznání. Následky rozhodnutí žalovaného ve vztahu k soukromému a rodinnému životu stěžovatele jsou sice značné, o tom však měl stěžovatel uvažovat v době, kdy páchal trestnou činnost, za kterou byl odsouzen. V minulosti se stěžovatel živil stavebními pracemi, a to i na Slovensku a v Maďarsku, kde měl povolený pobyt. Je zdravý a v produktivním věku a nekvalifikovanou práci může zajisté zastávat i v jiné zemi mimo Schengenský prostor. Na území České republiky nikdy neměl žádný druh pobytového oprávnění, ani zde nemohl pracovat či podnikat. Pro případ, že by vycestování stěžovatele do země původu bránila objektivní překážka, upravuje zákon o pobytu cizinců možnost získat dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu na území.

III. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[4] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se použije přiměřeně. Soud podle § 73 odst. 2 s. ř. s. na návrh stěžovatele po vyjádření žalovaného usnesením přizná kasační stížnosti odkladný účinek, jsou-li splněny tři podmínky: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, jehož se návrh týká, musí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[5] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný.

[6] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje mimořádnou povahu odkladného účinku. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něhož by bylo možno odkladný účinek očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno. Odkladný účinek lze přiznat pouze vůči soudnímu rozhodnutí, vůči němuž směřuje kasační stížnost, případně proti správnímu rozhodnutí, vůči němuž směřovala žaloba.

[7] Stěžovatel, který přiznání odkladného účinku navrhuje, má povinnost tvrzení a povinnost důkazní. Je na něm, aby konkretizoval a doložil, jakou konkrétní újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická či bagatelní (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, odst. [25]).

[8] V posuzované věci byla rozhodnutím žalovaného stanovena povinnost stěžovateli opustit území České republiky ve stanovené lhůtě. K bezprostřednímu opuštění by sice mohl být stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, tato skutečnost ale nemění nic na tom, že setrvání by znamenalo pobývat na území České republiky nelegálně a vystavit se riziku zákazu pobytu po určitou dobu, který je se správním vyhoštěním pravidelně spojen (srov. usnesení NSS ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100). Již samotné rozhodnutí žalovaného tak je způsobilé v mnoha směrech zasáhnout do rodinného a soukromého života stěžovatelů. Hrozí totiž zpřetrhání styku mezi stěžovatelem a jeho manželkou a téměř ročním synem.

[9] O významnou újmu naopak nejde v souvislosti s účinnou ochranou práv stěžovatele v tomto řízení. Pokud by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti opodstatňoval již samotný zájem stěžovatele osobně se účastnit řízení o ní a činit v něm úkony, znamenalo by to, že odkladný účinek musí být přiznán v zásadě vždy. To ale zákon nepředpokládá (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS, odst. [57] a [58]).

[10] Z ničeho nelze usuzovat, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, v jehož důsledku by se u stěžovatele nadále uplatnila s žádostí spojená fikce přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 87y odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, zasáhlo do práv jiných osob. Ze stejného důvodu není třeba ani zkoumat, zda újma na straně stěžovatele je nepoměrně větší. Tento předpoklad lze považovat za splněný.

[11] Zůstává tak posoudit, zda přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná povinnost ústavně konformního výkladu, která se týká i § 73 odst. 2 s. ř. s. Návrh na přiznání odkladného účinku nelze zamítnout jen z důvodu existence kolidujícího veřejného zájmu, nýbrž je nutné vážit intenzitu hrozícího zásahu do práva stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu. Jde o to, zda by upřednostnění veřejného zájmu nebylo ve vztahu k dotčenému právu

nepřiměřené (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS).

[12] V posuzované věci je dán veřejný zájem na tom, aby na území nepobývaly osoby bez pobytového oprávnění. Stěžovatel byl navíc v roce 2022 odsouzen za zvlášť závažný zločin znásilnění dítěte podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. b) trestního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2024. Za toto jednání, jehož se stěžovatel dopustil v prosinci 2021 a které je popsáno v napadeném rozsudku, mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v délce trvání šesti měsíců ve věznici s ostrahou. Je proto třeba zohlednit i veřejný zájem na zachování veřejného pořádku.

[13] Zájem stěžovatele na setrvání na území České republiky do doby rozhodnutí o kasační stížnosti je oslaben také tím, že opuštění území neznamena i faktickou nutnost vycestování jeho manželky a nezletilého syna, kteří jsou občany České republiky. O téměř ročního syna se i v současnosti stará jeho matka, tedy manželka stěžovatele, která s ním žije u svých rodičů (prarodičů nezletilého). Ze správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel rodinu živil.

[14] Možnost získat ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je pouze hypotetická, a tudíž z ní nelze dovozovat, že stěžovateli újma nehrozí (srov. usnesení NSS ze dne 24. 5. 2024, č. j. 6 Azs 95/2024-33, odst. [14], nebo ze dne 15. 8. 2024, č. j. 5 Azs 214/2024-27, odst. [10]). Podstatné však je, že vzhledem k současné bezpečnostní situaci na Ukrajině není možné, aby správní orgány uložily stěžovateli povinnost vycestovat do země původu, a to ani v případě nepřiznání odkladného účinku (srov. usnesení NSS ze dne 22. 10. 2025, č. j. 1 Azs 174/2025-36, odst. [7]).

[15] Uvedené skutečnosti tedy neodůvodňují závěr, že by upřednostněním veřejného zájmu na zachování veřejného pořádku byl nepřiměřeně dotčen některý z relevantních zájmů na straně stěžovatelů. Z těchto důvodů proto Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek (výrok I.). Tímto usnesením se nijak nepředjímá, jakým způsobem rozhodne Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti stěžovatelů.

[16] Nejvyšší správní soud uložil každému ze stěžovatelů povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku. Tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS). Poplatek je splatný do tří dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou k citovanému zákonu, činí výše soudního poplatku 1 000 Kč.

[17] Soudní poplatek lze zaplatit buď na pokladně soudu, nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je: **1090500926**. Jelikož povinnost zaplatit

pokračování

soudní poplatek je stanovena více účastníkům řízení, závazný specifický symbol pro **žalobce je: 1**, závazný specifický symbol pro **osobu zúčastněnou na řízení I) je: 2**, závazný specifický symbol pro **osobu zúčastněnou na řízení II) je: 3**.

[18] Nebude-li soudní poplatek včas zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2026

JUDr. Radan Malík
předseda senátu